

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybiniai principai atmes-

Washington.

"DARBININKO" KAINA:

tris kartus savaitėje...\$3.00
vieną sykį savaitėje...\$1.50
Bostono apilinkėje...\$4.00
Užrubežyje metams...\$4.25
Vienas numeris.....3c.

VOL. II Metai II. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No.110 292

Entered as second-class matter September 22 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. RUGSĖJO (SEPTEMBER) 20 d. 1917 m.

Lietuvių reikalai Washington.

L. I. BIURO PRANEŠIMAS.

Anglų spauda pagarsino žinią būk lenkų klubo pirmininkas. Krakove, gavęs iš Lietuvos memorandumą paaiškinantį Lietuvai nepriegulmybės ir unijos su Lenkija.

Lietuvių Informacijos Biuras Washingtone parūpino ir įteikė Valstijos Departamentui memorandumą paaiškinantį, maždaug, santykius lietuvių su lenkais ir protestuojanti prieš kieno nors mėginimą kalbėti lietuvių vardu apie uniją su Lenkija.

LIETUVIŲ MEMORANDUMAS SUVIENYTŲ VALSTIJŲ DEPARTAMENTUI. Washington, D. C.

"Washington Post" ir kiti Amerikos laikraščiai paskelbė telegramą iš Amsterdamo su data rugsėjo 12 d. su tokiu antgalviu: "Lietuviai reikalauja nepriegulmybės ir susivienijimo su Lenkija." Toliau apreiškiamas, kad "Krakovo Lenkų Klubo prezidentas gavo iš Lietuvos memorandumą, kur reikalaujama Lietuvos nepriegulmybės ir jos susivienijimo su Lenkija."

Toks memorandumas galėjo būti atsiųstas sanajalės lenkų, Lietuvoje gyvenančių, bet jie nieko kito nereprezentuoja, kaip tik save.

Trys milijonai lietuvių jau keletą kartų apreiškė pasauliui, jog jie neturi ir nenori turėti jokių ryšių su Lenkija, išskiriant kaimynišką prietelystę.

Lietuviai reikalauja nepriegulmybės Lietuvai; jos reikalauja jau anksčiau ir jie nesiliaus reikalavę iki jų teisingi reikalavimai nebus spildyti.

Lietuviai reikalauja laisvės, nes jie nori užibinti kultūros ir progreso žibintuvą laisvame krašte, kur niekas jiems neklindytų tame darbe. Todėl jie nenori nieko turėti bendro su Lenkija.

Trumpas žvilgsnis į abiejų tautų istoriją parodo, jog ant kiek lenkai norėjo unijos su Lietuva, ant tiek didėjo lietuvių pasipriešinimas tam.

Teisybė Lietuva ir Lenkija turėjo artimesnių ryšių, bet tie "ryšiai" buvo padaryti prieš Lietuvos norą. Ir prie pirmos progos Lietuviai panaikino tą uniją. Kuomet jiems pavyko panaikinti tą netikėtą, netikrą ir neteisingą "politišką ryšį", tai lenkai vėl stengėsi jį atnaujinti.

Daugelis lenkų bandymų suverti naują politišką ryšį, (Vilniaus "unija" 1401; Hordelio 1413; Vilniaus 1432, 1499; Gardino 1501, 1548; ir Lublino 1659) visuomet suklaidavo lietuvių pasipriešinimą.

Jeigu lietuvių šiek tiek būtų norėję unijos, kaip tai to norėjo lenkai, tai lenkams nebūt reikėję po tiek kartų tą uniją sudaryti.

Lietuviai, mylinti taiką, nori būti santaikoje su visais

kaimynais, bet jie yra labai, priešingi artimesniai ryšiui su Lenkija. Ir prieš tai jie smarkiai protestuoja.

(Pasirašo)
Dr. Julius J. Bielskis
Lietuvių reikalų atstovas.

KENOSHA, WIS. LIETUVIAMS ŽINOTINA.

Bebūnant man Kenoshe su prakalbam, vietiniai lietuviai įteikė man du šimtu dolerių kad pasiųsčiau sušelpimui badaujančių lietuvių. Pinigai tapo išsiųsti sekančioje dienoje per Lithuanijos Komitetą, Šveicarijoje.

Tik dabar gavau atsakymą nuo Komiteto pirmininko A. Steponaičio; jisai rašo: "Laišką siūsta 26 d. kvo, ir 1019 f. 70c. (tūkstantis devyniolika frankų ir septynėsdešimt centimų) 198 dolerius (2 doleriai išleista persiuntimui — J. B.) gavau. Vardan badaujančių ir vardan mūsų Komiteto višiams aukavusiems tariau širdingą ačiū!"

Įvairios kliūtys sulaukė anksčiau parašyti. Tikiuosi Tamsta atleisite man."

Tai-gi matote gerbiamej, jau tamstų aukos suteikė duonos kėsnį badaujantiems mūsų broliams.

Paštos kvitas siunčiu p. Rapolui A. Baliauskui.

Bielskis.

NAUJA KNYGA.

Tik ką gavome iš Šveicarijos naują knygą francūziškoje kalboje, p. J. Gabrio parašytą. Knygos vardas: Le Probleme des Nationalites et La Paix durable. Librairie des Nationalites. Rue Caroline. Lausanne, 1917. Tai yra: Tautų klausimas ir pastovi taika. Autorius savo veikalą skiria "p. Wilsonui, Suvienuytų Valstijų prezidentui, Tautų teisių gynėjui." Vėliau bus plačiau apie tą veikalą.

VOKIETIJOS ATSAKYMAS POPIEŽIUI.

Apie Vokietijos atsakymą popiežiui eina visokių gandų. Vieni skelbia būk atsakymas jau Vatikane gautas, o kiti skelbia būk jis ateis tik po penkių dienų.

KANADOJ Prieš konskripciją

agitorijų suareštuota 20.

HARTFORD, CONN.

Linksmas gėlių balius bus 22 d. rugs. š. m. Cathedral Lyceum svet. ant Lawrence st. Rengiamas L. R. K. Moterų Sąjungas 17 kuopos. Minėta kuopa yra jaunutė, bet gan veikli ir vis stengias surengti ką naujesnio kuomi gali visus užganėdyt. Pereitą pavasarį buvo surengus vakariene, kuria visi gėrėjosi. Dabar ta pati kuopa rengia gėlių balių ir vėl deda visas pastangas, kad tik kaip geriaus visus palinksmint ir užganėdyt.

Komitetas.

Streikai visoje Amerikoje

Visose Suvienuytose Valstijose prasidėjo platintis streikai. Streikai kyla tuose darbuose, kurie rišasi su karės reikalais.

Štai surašas, parodantis kaip streikai išsiplatinę ir kiek streikuoja.

Springfielde, Ill. — generalis streikas streikuoja 10.000 darbininkų.

New Yorke — įvairių darbininkų, surištų su laivų statymu ir liudovimui, streikuoja 40.000.

Seattle, Wash. — 6.000.

San Francisco, Cal. — Streikuoja darbininkų, surištų su laivų statymu, 25.000.

San Francisco stryktarių motormanų ir konduktorių streikuoja 3.000.

Butte, Mont. — Vario kasėjų streikuoja 15.000.

Tennessee ir Kentucky anglų kasėjų — 22.000.

Globe, Ariz. vario kasėjų — 5.000.

Didžiųjų ežerų jurininkų — 5.000.

Vidurinėse valstijose anglų kasėjų — 40.000.

Lynne, Mass. bedarbinaują batusiųjų 12.000.

Rengiamas didis girininkų ir tartokų darbininkų streikas. Jų bus iki 100.000.

Tai iš viso streikuoja jau arti 200.000 darbininkų. O kitų pramonės šakų darbininkai ir-gi nerimauja ir stato reikalavimus. Jei nebus išpildyti, tai streikininkų skaičius labai pasididys.

San Francisco užsadarė apie 100 dirbtuvių.

Washington valdžia labai stropiai darbuojasi, kad streikai neužsitęstų. Ypač kad nestrukdytų laivų statymas.

Dabar tas dalykas yra svarbiausias, nes laivų be galo reikia kariniams reikalams. Ir taip jau taktininkai negali daryti tiek laivų, kiek jų nuskindina Vokietijos submarinai.

Laivų statymo komisijos pirmininkas Hurley apieido Washingtoną ir išpyskėjo į San Francisco. Jis išvažiudamas sakė, jog streikas nesitęs, sakė, kad darbininkams bus pakeltos algos. Paskui Hurley važinėjo po kitas vietas, kur eina streikai ir taktys.

DARBININKŲ ATSTOVAI Į RUSIJĄ.

Rusijos reikalai nei kiek negerėja. Valdžia vis neturi jai reikalingo autoriteto ir savarankumo. O kraštutiniai radikalai vis daugiau įtekėmės ir galės įngija. Dar prisideda vokiečių agitatoriai, kurie su kraštutiniams socialistais ir ardo tvarką, neleidžia pramonei eiti. Todėl Suv. Valstijų valdžia nutarė

Ateinančią nedėlią, rugsėjo 23 d. vakare visi ateikite į šv. Petro salę. Išgirsite indomią, naudingą nepaprastą prakalbą.

Kalbės visoje Amerikoje pagarsėjęs studentas K. SCE-SNULEVIČIUS.

Dar bus moksliska prakalba su bandymais. Tai bus tas, ko dar niekas nedarė ir nei nemanė daryti Amerikos lietuvių tarpe.

Ateikite vietiniai ir iš apilinkų. Bus indomų, naudingų ir smagu.

siųsti didelę komisiją į Rusiją. Toji komisija susidės iš unijistų, darbininkų atstovų. Jų bus paimta iš visokių pramonės šakų. Iš viso ketinama siūsti apie 100 unijistų.

Tie atstovai eis į Rusijos darbininkus ir aiškys politiškus reikalus, aiškys reikalingą palaikyti valdžią, testį karę, nurodys, kaip iš tikro Amerikoje yra, nes Rusijoje būvo paskleista žinios būk Amerikoje yra autokratiska salis.

Amerikos mainieriai eis pas Rusijos mainierius, amunicijos dirbtuvių eis prie Rusijos amunicijos darbininkų ir taip toliau. Iš kiekvienos pramonės šakos bus paimtas atstovas ir pasiūstas vesti tam tikrą agitaciją tarpe Rusijos pat pramonės darbininkų. Tų agitatorių bus paskleista po visus Rusijos didžiausius pramonės centrus.

PRIPAŽISTA, KAD BLOGAI

Amerikos ir taktininkų diplomatai pripažįsta, jog Rusijos reikalai labai blogame padėjime. Rusija tik iš pažinros yra karėje. Faktiškai ji jau ne karėje. Jan kyla abejonė bėgu pavyks Rusiją taip sutvarkyti, kad ji bent kiek prigeltų kovoje prieš vokiečius.

Dabar be kito pavasario nei taktininkai ketina daryti didelių karės žygius, nei niori, kad Rusija ką nors darytų. Bet taktininkai padarys galimas pastangas sulipdyti Rusiją per rudenį ir žiemą ant tiek, kad pavasari bent kiek galėtų patvatyti vokiečių pašone.

Pesimistai į Rusiją dar blogiau žiūri. Sako, kad Rusija skyrus susitaikys ir paves savo ginklus ir likusią amuniciją vokiečiams.

Leis pirkits vokiečiams ir kitokių reikmenų Rusijoje. Taip spėja delto, kad Rusijos kraštutiniai ima vis labiau išsponiavoti ir bando atitolinti nuo valdviečių ir visokios atstovybės konstitucionalius demokratrus ir kitokius nesocialistus. Kraštutiniai bando paimti viską į savo rankas. O tie daug šneka apie taktininkų gobšumą, militarizmą ir norą užkariavimui, bet niekur, niekuomet neužsimena apie vokiečių imperiališkumą tikslus. Tas nurodo, kad jie yra kaizerio samdininkai ir daugiau niekas.

Svarbiausias atsitikimas Petrograde yra tas, kad bolševikai, tai yra kraštutiniai socialistai apvaldė Darbininkų ir Kareivių Tarybą. Tai dabar ir Kerenskio padėjimas pasidarė keblu. Keblu bus ir visam ministerių kabinetui, nes bolševikai reikalauja, kad ministeriai ir visi valdininkai būtų iš jų tarpo.

Rusijos premieras Kerenski su gen. Verchovskiu išvažiavo į Mohilevą, kur sėdi sangojamas gen. Kornilov. Ten turbūt jo dalykai bus nagrinėjami ir spėjama, jog ypatingos didelės bausmės nebus.

Tautos eina prie bankruto.

Visos kariaujančios tautos eina prie bankruto. Nebankrutys tik Japonija. Šiaip kitos kariaujančios tautos ir didžiosios valstybės baigia save smaugti.

Taikos laiku Francijos mėnesinės išlaidos buvo 375.000.000 frankų. Karei užstojus 1914 metais išleido kas mėnuo po 1.173.000.000 frankų; 1915 metais po 1.314.000.000 frankų; 1916 m. po 1.980.000.000; 1917 m. išleido kas mėnuo po 2.969.000.000.

Iš tų pasibaistinių skaitlinių aišku, kaip valstybės veda save ir savo žmones prie bankruto. O tas baisiausias, kad valdžios ne tik save bankrutina, bet ir savo žmones.

Nuo rugpjūčio 1 d. 1914 metų iki sausio 1 d. 1918 m. Francija bus išleidus visokiems reikalams 103.000.000.000 frankų. Iš tos neišpasakytos sumos tik 13.375.000.000 bus išleista paprastiems civiliams reikalams, o kiti 87.625.000.000 frankų išeis kare.

Jeigu rokuosime tik 5 nuosimčius už pastarąją sumą, jie sudarys 4.381.250.000 frankų. Ta nuosimčių suma yra ant 116.000.000 frankų mažesnė, negu visos valdžios išlaidos 1912 metais. Ir karė dar nebaigiasi. Matome, jog visų valdžios ineigų toli gražu nepakanka apmokėti nuosimčių už paskolas. Reikią apie paskolų grąžinimą valdžia negali nei svajoti.

Panašiam padėjime randasi ir visos kitos kariaujančios tautos. Visos nei pradėti negali mokėti skolų. Karė seks didžiausias pasaulinis bankrutats.

Francijoje jau sudaryta nauja ministerija. Nauji ministrai pasirodė parlamente. Jie apreiškė, jog karė tęs iki bus atgauta Alzacija ir Lotaringija. Kaikurie spėja, kad tie ministrai neilgai tebus savo vietose.

FINLANDIJOJ UŽMUŠI NEJIMAI.

Finlandijoje užmušinėjama Rusijos oficeriai iš pasalų. Pastaruoju laiku Viborge užmušta 20 oficerių. Be to 60 oficerių nežinia kur dingę. Iš Baltijos laivyno ir-gi apie visokius neramumus girdisi.

ISVAŽIAVO PAS KORNILOVĄ.

Rusijos premieras Kerenski su gen. Verchovskiu išvažiavo į Mohilevą, kur sėdi sangojamas gen. Kornilov. Ten turbūt jo dalykai bus nagrinėjami ir spėjama, jog ypatingos didelės bausmės nebus.

NUSKANDINO NORVEGŲ LAIVĄ.

Vokietijos submarinas nuskindino Norvegijos garlaivį Askelad. Su juo žuvo 11 jurininkų. Kitų vietoj submarinas nuskindino antrą Norvegijos laivą Rein. Su tuo garlaiviu žuvo 10 žmonių.

Įvairios žinios

Rusijos kairiųjų socialistų laikraščiai rašo būk dar neatėjo laikas įvesti žemės rojus ant žemės. Dabar vykinti socializmą, girdi, būtų pavojinga. Girdi socialistų idealai ir plėnai pasirodytų dabar niekais. Taip rašo "Dielo Naroda," "Volia Naroda" ir kiti kairiųjų socialistų organai.

Rusijos laikraštis "Russkaja Volia" pagarsino pulk. Rosomevto laiką užsienio reikalų ministeriui Teresčenko, kur jis nurodo, jog pasaulinės laisvės užtikrinimui reikalinga sumušti Vokietiją.

Portugalijos telegrafistai streikavusieji nuo rugsėjo 1 d. sugrįžo darban.

Holandijos laikraštis Handelsblad skelbia, jog belgai verčiami dirbti prie tranšėjų netoli miesto Lille.

Altoona, Pa. — Vienas vaikinąs 16 metų amžiaus vardu Lamont pasityčiojo iš kareivio lipancio į traukinį ir buvo minios aplamdytas, o paskui nubastas ant \$20.50.

Anglijos laikraštis Daily News skelbia, jog Kerenski, Rusijos premjeras vedęs garšia aktorę Timet. Bet seniau buvo rašyta, jog Kerenskio žmona pastojus moterų legijonai. Tai dabar ir pežinia, kaip ten ištikro yra.

Stockholme buvo didelis mas-mitingas, kur buvo priimta rezoliucijos reikalaujančios, kad valdžia įtikrintų pasaulį, jog Švedija laikosi neutralia.

Argentinioj geležinkelio darbininkų streikai didinasi. Prsidėjo didelės riaušės. Vienas didelis tiltas 50 jardų ilgumo tapo sugriautas.

Bostono duonkeipiai pripažino, jog jiems duonos kepalas kainuoja tik 4.12c. o ima po 10c.

Kanadoj, Vancouvero mieste pradėjo organizuotis moterų legijonas. Jei reikalus bus, tai jos važiuos Francijon kariauti prieš vokiečius. Stoja daugiausia žmonos ir dukterys kareivijų.

Buvęs Vokietijos ambasadorius Amerikoje grafas von Bernstorff yra dabar ambasadorius Turkijoje. Jau lankėsi pas sultaną.

Francijos sužeistiems kareiviams Amerikoje jau surinkta \$253.000.

Lynn, Mass. — Prie Mazza namų po num. 88 Empire St. buvo padėta bomba. Ji sprogdama išmušė langus ir sužeidė miegančius vaikus.

TEMYKITE!!!

Kas tiktai manote po karės grįžti į Lietuvą, ar tai būtų darbininkas, ar tai būtų amatninkas, ūkininkas, pramonininkas, biznieriūs, ar kokios nors šakos kvalifikuotas dailininkas, mechanikas specialistas; kiekvienas be atidėliojimo tegu tuojaus sėda ir parašo laišką žemiaus nurodytu antrašu reikalaujant blankų, kurios yra tam tikslui mūsų pagamintos. Atsakymui reikią prisųsti kartu su laiškų dvi po 2 centu stampas ir tuojaus gausite blanką už dyką. Rašydami laišką paminėkite kuomi užsimatė čia Amerikoje, (tas yra reikalinga prie išsiuntinėjimo blankų kad žinoti kokios rūšies blankų pasiųsti.).

Mes dabar stropiai renkame žinias, kurios yra reikalingos del geresnio sutvarkymo ir suorganizavimo grįžimo lietuvių po karės į tėvynę.

Tas dalykas yra daromas ne del biznio ar kitų kokių tenai išrokavimų, bet vien tik iš priederimės, kurią ant mūsų uždėjo LDS. 1917 metų seimas. O seimas taip nutarė, kad organizuoti darbininkų, amatninkų ir kitų... grįžimą į Lietuvą vien del to, kad tas yra dalykas pageidaujamas abelnai Lietuvos greitesniam atstatymui ir pačių darbininkų ir amatninkų gerovei.

Jeigu kam parankiau būtų kreiptis tuomi reikalui į vietinę, savo apylinkės LDS. kuopą, tai kuopų valdybos tame dalyke taip-pat patarnaus už dyką.

Delto kas tik gyvas, ir turi protą ir gudrumą naudokitės taja geriausia proga, kokią dabar turite.

Visiems tiems, nuo kurių turėsime sugrąžintas išpildytas mūsų blankas, tuojaus duosime žinią su visais nurodymais ir patarimais ką daryti, kaip elgtis, kada važiuoti, kur važiuoti, koksai darbas, kokieje Lietuvos vietoje randasi, kiek uždirbama. Vienu žodžiu visas reikalingas žinotinas ir galimas sužinoti informacijas tam-stoms suteiksime už dyką ir tuojaus kaip tik bus galima su Lietuva susizinti.

Dar dabar su Lietuva tais dalykais susizinti nėra galima, bet tikimasi, kad neužilgo prasidės komunikacija ir tuomet tamstos pasinaudosite mūsų biuro patarnavimu, o dabar mes stengiamėsi, kad kodaugiausia žinių surinkti, kad jau prasidėjus komunikacijai su Lietuva, būtų viskas sutvarkyta, nes ne tuomet bus laikas šunys lakyti kuomet reikės medžioti.

Dar kartą atkartoju visiems, siųskite laiškus reikalaudami blankų ir paaiškinimų o viską gausite už dyką. Adresas tokšai: Grižimo į Lietuvą Biuras, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

NEWARK, N. J.

Tautos Fondo 1 skyr. laikys mėnesinį susirinkimą rugsėjo 21 d. š. m., 8 val. vakare, šv. Jurgio dr-žs salėje, 180-2 New York ave. Visi nariai yra kviečiami į viršminėtą susirinkimą. Bus svarbių reikalų aptarti.

J. J. Liudvinaitis, prof. rašt.

DARBININKAS

Šina iš So. Boston'o utarninkais, ketvergais ir subatomis.
Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų šv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga.
Prenumeratos kaina:
 Metams tris kartus savaitėje.....\$3.00
 Užrubežyje metams.....\$4.25
"DARBININKAS"
 (The Worker)
 The Lithuanian tri-weekly paper.
 Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St.
 Joseph's Lithuanian R.C. Association of Labor.
Subscription Rates:
 Yearly.....\$3.00
 6 months.....\$1.50
 Foreign countries yearly.....\$4.25
"DARBININKAS"
 242 W. Broadway, South Boston, Mass.

DŽIUGINANTIS APSIREIŠKIMAS.

Lietuvių tautos milžinas, katalikų visuomenė, vis labiau bręsta ir stiprėja. Susipratimas brolių ir seserų katalikų anga, sykiu kyla naujos spėkos ir didėja Kristaus mokslo ir idėjų vykintojų armija.

Dar nelabai senai toje pačioje Amerikoje kokie mes buvome menkučiai, silpnučiai savo veikimu. Snuduriavome visi ir laukėme Dievas žino ko, o įvairūs laisvamaneiai ir socialistai tik dirbo, tik veikė savo pragaistingą darbą mūsų tėvynei Lietuvai ir daugeli mūsų vientaučių iš doro kelio išvedė. Kiek vienas šliupas mūsų tautai prigaminio silpnadvasių, ištižusių ir niekam netikusių lietuvių? Kiek mūsų idėjos priešų spauda paskleidė nesveikos, bedieviškos minties? Tų visų skriaudų dabar nesuskaitysi ir daug laiko turės praėti, pakol tie šiurkštumai, negerumai iš lietuvių gyvenimo pranyks. Bet, būkime stiprūs savo viltįje. Eikime vėl prie tobulumo, keliamės, augame.

Katalikų visuomenė šandien jau pajęga, stipra, galinaga, jau nebesame vakarykščiais nykštukais, kuriuos savotiškai kiekvienas galėjo pakreipti ir palenkti. Kas mūsų tūkstantinių organizacijų nemato, mūsų spaudos augimo nepatėmija? Kelių metų laiku Amerikos lietuvių katalikų visuomenė išsitiesė ir vienybės prisilaikydama atremia pasekmingai visų priešų atakas. Jau esame sau žinomais. Nevergaujame niekam kitam, tik Lietuvai ir Bažnyčiai ištikimai tarnaujame. Eikime tuo keliu ir toliaus.

Suglauskime labiau savo spėkas, dar stipriau susiorganizuokime kovai už praklinias krikščionybės idėjas, už demokratinius principus. Priešai darys pastangas mus suskaldyti, susilpninti, pakrikdyti, bet mes būtinai turime, jei norime Lietuvą matyti dora, krikščioniška ir demokratiška šalimi, suremti savo veikimą bendrai ir uoliai i didesnę vienybę sueiti, tuomet niekas mūsų nepergalės.

Linksma darosi žiūrėti dabar i katalikų visuomenės dedamas pastangas suorganizuoti lietuvių dorąsias ir praklinias pajėgas i krūvą, bet tikimės ateityje dar labiau su visais kartu pasidžiaugsi, kuomet Katalikų Federacija visus suvienys po savo vėliava, o katalikų spaudos reikalai per rengiamas spaudos savaitės atsiels savo tikslo — mūsų spaudą pakels iki augščiausio laipsnio.

Pasidžiaugdami dabar iš katalikų visuomenės kilimo, varykime toliau praklinų darbą, o ateitis bus mūsų.

GAJA JUOKUS DARIUS.

Jeigu mūsų išeivijos gyvenime yra stebėtinų apsišėkimų tai pirmom vietom štai kokį reikėtų pastatyti. Sanjalė dva-

sios išdykėlių, doros bankrotų, "nutautesių tautiečių" išdrįsta nesiskaityti ir net tyčio ties iš teisingiausių reikalavimų mūsų visuomenės. To dar ne gana. Jie tyčiojasi iš mūsų brolių kančių ir asarų, kurie, badaudami, šaukia ir neprišaukia iš mūsų pagalbos. Jau čielai metai, kaip mūsų pačių surinktus šimtą ir kelias dešimtis tūkstančių dolerių laiko apglėbė mūsų laisvamaneiai ir į visus pačių rinkėjų ir aukotojų reikalavimus atsako vien pasityčiojimais. Džiaugiasi iš to, kad pasisekė apgauti mūsų ingaliotinius, kurie, neapsižiūrėję, patikėjo pernai gražiems jų žodeliams. Bene atėjo laikas paklausti tų beirdžių nutautesių: Quousque tandem, laisvamaneiai, mūsų kantrybę jūs išnaudosite! Supuvusio kiaušinio nevertas jų pasiteisinimas, kad neva negalėjote pinigų išsiųsti. Atsakykite stačiai: ar jūs mėginate išsiųsti pinigų per Ispanijos Ambasadą? Ar mėginate išsiųsti per Šventojo Tėvo tarpininkystę? Ar mėginate per Švedijos komitetą? Ar visus jau kelius išmėginote? Toliau, jeigu jūs širdyse neberanda atbalsio badanjančių žmonių šauksmai, tai ar jūs girdjote bent balsą visų amerikiečių lietuvių, kad tie pinigai turi būti ne i Petrogradą išsiųsti, bet i Lietuvą. Norėdami juos išsiųsti i Petrogradą, jūs tik erzinate mūsų visuomenę.

P. Lopatto, persimetęs i katalikų pusę i laisvamanių, niekuomet neišsitiesins prieš katalikų visuomenę už savo žygius, ir už tą, kad užvylė savo rinkėjų pasitikėjimą, patapdamas laisvamanių įrankiu; ir taip pat už tą, kad neišpildė prisiimtų ant savęs prievolių. Jeigu po to jisai dar drįsta katalikų atstovams daryti neteisingus priekaištus ir lyg erzinti juos, tai tuo dar didesnę rūstybę mūsų visuomenės jisai ant savęs užsitrenkia.

Aš sakyčiau, kad gana jau mums su jais mandagiomis priemonėmis elgties, gana prašinėti. Kun. Dr. Augustaitis savo faktais ir argumentais prispyrė p. Lopatto prie sienos. Bet kaip gaila, kad reikalaujamas suaukimo visų Lietuvių Dienos Komiteto narių, nepaskyrė termino, iki kurio tas turi būti padaryta. Tuo tarpu, matyt, ir p. Lopatto, ir kiti laisvamaneiai, tą reikalavimą stačiai ignoruoja.

Aš paduočiau kun. Augustaičiui ir kitiems mūsų ingaliotiniams štai kokį įnešimą. Jeigu p. Lopatto nesuaukimo reikalaujamo susirinkimo iki 1 d. spalio, — tai mūsų ingaliotiniai tuojau turi duoti i teismą tuos Lietuvių Dienos Komiteto narius, kurie užgriebe neteisėtai sau visas teises prie pinigų globojimo ir ligšiol jų neišsiuntė.

Negaila išleisti keletą šimtų dolerių, kad išgelbėjus 100 su viršum tūkstančių.

Aukavęs.

Katal. spaudos reikale.

KATALIKŲ SPAUDOS SAVAITĖS.

Nuo spalio 1-mos dienos iki lapkričio 30 d. Amerikos lietuviškose kolonijose bus rengiamos Katalikų Spaudos Savaitės, kurių laike šviesa ir susipratimas stos i kovą su Tamsa ir Apsileidimu.

Lietuvių katalikų visuomenė, augstai išskėlus krikščioniškos doros vėliavą, kvies po ją stoti visus dorus, prakilius, tiesą mylinčius lietuvius ir lietuvaiteis prašys juos pasidaruoti katalikiškos spaudos naudai. Tai bus mūsų susipratimo kvotimų savaitės. Praeitų metų Katalikų Spaudos Savaitės laikui atbudome, šimet turėsime visai susiprasti ir surasti būdus, kaip mūsų tautą, brangią Tėvynę Lietuvą, palaikyti dora ir katalikiška.

Kelias prie to atviras. Paimkime kiekvienas i rankas katalikišką laikraštį, knygą, ir gyvu žodžiu ragindami, eikime po Amerikos lietuviškas kolonijas ir kiekvienam lietuviui, kiekvienai lietuvaitei praneškime, kad ta knyga ir tas laikraštis yra jo, jos, visos tautos ir tikėjimo parama ir išganymu. Ir paskleiskime tuos laikraščius ir knygas po Amerikos lietuviškas kolonijas.

Kas gabesnis — per prakalbą keltume lietuvių susipratimą, kas bizniškesnis — knygutukime katalikišką spaudą, kas negali tokiomis būdais, lairemia kitokiais, bile tik darbas būtų kreipiamas mūsų tautos naudai. Kas gali — pinigais lai paremia praklinų darbą, nes reikės daug kas padaryti, daug kas parašyti, ko be iškaščių negalima bus atlikti.

Gyva, praklini ir dora tauta visuomet reikalauja savo gyvybės palaikymui maisto, o tuo maistu mums lietuviams yra spaudzintas žodis. Ne liberalo, ne socialisto, ne anarchisto arba kitokio "išto" žodis lietuvius ir Lietuvą išganyt, bet tyras, kaip šaltinio vandens lašas, šviesus ir skaidrus, kaip dangaus skliautį žibanti žvaigždutė, malonus, kaip motinos glamonėjimas, — žodis lietuvių kataliko, susipratęsio krikščionio; Amžinojo Gyvenimo i Tiesos gerbėjo žodis, kuris aiškiausia savo augstu praklinumu ir dora išsireiškia katalikiškame laikraštyje ir knygoje.

Broliai katalikai, sesers katalikės, supraskime savo priešų gudrumus, kurie mūsų tautą nuo amžių slopina, naikina jos dorą savo tvirkinančia spauda, kurią prie kiekvienos progos kiša mūsų broliams katalikams ir mokina juos bedievytės ir laisvamaniybės. Susipraskime! Atsikratykime pikto, o tvirtu žingsniu eikime prie gero, Dievo mums duoto susipratimo, katalikiškos spaudos ir knygų skaitymo ir platinimo.

Gana mūsų tautai išgavimo, liuosos meilės — palaidumo, išlepimo ir laisvamaniybės! Gana tarnauti svetimiems dievams! bet eikime prie tvarkos, padoraus gyvenimo, būkime tuori, kuomi privalome būti, būkime dorais, tikinčiais Lietuvos vaikai. Ir prie to visuo eikime padorios ir krikščioniškos spaudos vedami.

Katalikų Spaudos Savaitės šimet lai sužadina praklinius jausmus ne tik atskirų ypatų, lai ne tik atskiras ypatas paragina prie veikimo, bet mūsų visą visuomenę prie darbo išsiubuoja. Draugijos, organizacijos — visi — kam rūpi, kad mūsų jaunimas būtų padorus, kad mūsų šeimynos būtų tvirtos, kad darbininkai būtų susipratę, kad moterys būtų apsišvietusios, kad mūsų Tauta ir Bažnyčia būtų nepajudinamos savo tvirtybėje — Katalikų Spaudos Savaitės se dirbkime iš visų pajėgų.

Statykime, broliai ir seseris, didįjį krikščionybės namą, o griaukime iš pat pamatų bedievytės šmėklą, kuri mūsų Tautos gyvybei baisią dalgi galandą.

Sukruskime visi. Atsilepkime visi: kas patarimais, kas paraginimais, kas pinigais. Katalikų Spaudos Komisija (jos antrašas K. S. S. K., 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.) laukia nekantriai katalikų visuomenės, spaudos paramos ir užuojautos. Nelauskite rytojaus, bet šiandien atlikite savo priedermę.

Katalikų spaudos platinimo darbas lai būna visų bendru darbu; Katalikų Spaudos Savaitės visiems darbo iki valios prigamins, tik norėkime jį apdirbti.

Katalikų spaudos išplatini-me ir sustiprėjime mūsų tautos, mūsų visų stiprybę, tad visi i darbą!

KATALIKŲ SPAUDOS KOMISIJOS.

Prie katalikų spaudos platinimo Amerikos lietuvių smarkiai pradėjo organizuoties. Didesnėse kolonijose jau susitvėrė iš draugijų atstovų Katalikų Spaudos Komisijos, kurios žada Katalikų Spaudos Savaitę laikui uoliai dirbti mūsų prakliniausiam reikalui — katalikiškos spaudos pratinimui. Pinigai spaudos platinimo reikalams ir-gi sparčiai plaukia. Draugijos, kuopos, pavienios ypatos aukodžia sulgi išgalės. Visiems aukavusiems ir dar aukosiančioms Katalikų Spaudos Komisija taria nuosirdų aciu. Matant tiek daug užuojautos, visiems malonu dirbti ir lengvai praieitų metų trūkumai šimet bus pataisomi.

Netrukus Kat. Spaudos Komisija išleis spaudos reikalais agitacijinę brošiūrėlę. Auto rias tos brošiūros yra p. F. V. Gabiaio nušviečia katalikų spaudos reikalus ir duoda puto kių nurodymų. Knygutės bus atspaudzinta keli tūkstančiai egzempliorių. Kaina 10 centų. Pareikalavimus jau galiama siųsti dabar. Sukruskite visi jos po kelis dešetkus, šimtus egzempliorių pasitraukti, ypač lai tuomi pasirūpina Katalikų Spaudos Komisijos.

Iš Chicago mums praneša p. Vincas Stančikas ir kun. F. Kemėsis, kad ten viskas jau kaip i prirengta prie Katalikų Spaudos Savaitės. Suorganizuota geriausias pajėgos ir jau padaryta keletas didelės svarbos susirinkimų ir nutarimų.

Pasekmių Chicagoje laukiama gausių. Linkime draugams Chicagoje geriausio pasisekimo.

Be Chicago Spaudos Komisijas jau suorganizavo Hartfordo, Waterburio, Clevelando, Atholio lietuviai. Worcesteris ir Bridgeportas uoliai rengiasi prie organizavimo komisijai. Kitose kolonijose lietuvių bazuja. Galima tikėtis, netrukus kiekvienoje kolonijoje turėsime įsisteigusią Katalikų Spaudos Komisiją.

Visuomenė ir spauda remia praklinų užmanymą.

Iš centralės raštinės jau išsiųsta suvirš 500 laiškų. Parašyta keletas atsišaukimų. Katalikiškos organizacijos be maž visos prielankiai atsilepė. LDS. paaukavo jau 25 dolerius, SLRKA. praneša, kad ir-gi 25 dolerius duos. Kiliai ne tik atskiras ypatas paragina prie veikimo, bet mūsų visą visuomenę prie darbo išsiubuoja. Draugijos, organizacijos — visi — kam rūpi, kad mūsų jaunimas būtų padorus, kad mūsų šeimynos būtų tvirtos, kad darbininkai būtų susipratę, kad moterys būtų apsišvietusios, kad mūsų Tauta ir Bažnyčia būtų nepajudinamos savo tvirtybėje — Katalikų Spaudos Savaitės se dirbkime iš visų pajėgų.

Katalikų Sp. Komisija.

KAIMYNŲ PASTABĖS.

Sūmanymas laikyti idėjinių organizacijų seimus ir kongresus vienoje vietoje ir vienu laiku yra auksinis. Kad jis įvyktų, tai būtų ne žingsnis, bet didelis šuolis pirmyn.

Teneestie nei vieno skaitytojo, kurs neperskaitytų straipsnių, dedamųjų "Darbininke" skyrių "Grįžiantiems i Lietuvą."

Na tai pažūrėsim ar militario lavinimosi priešininkai bus priešingi kareivi prieš Giltinę, kaip tai buvo paskelbta "Darbininke."

F. J. Juškaitis parodo, jog uolus jaunikaits savo spēkoms gali dasivaryti iki augšto mokslo.

Laisvamaniai nenustoja dangtį griežt ant Dr. Bielskio, kad jis Washington darbuojasi Lietuvos reikalais.

Tai kasžin kada šnipų komisijos raportas pasirodys spaudoj?

Sako, kad kur ten buvęs "trečiųjų teismas" ir jame kaltininkas buvęs teisėju. Svetas margas...

Pasirodo, jog "paskutinieji liūdnieji atsitikimai Rusijoje" nebuvo labai liūdni. Tai p. Šimkui brooklyniečiai dar vienas išleistuves galės iškelti ir palydėti jį i Rusiją. Mat p. Šimkus buvo paskelbęs, "jog iš prieštasties paskutinių liūdnų atsitikimų Rusijoje" atidėjo savo kelionę.

Ar Tautos Fondas peržengė per \$100,000?

Kur dingio iš "Darbininko" žemaitis rašęs savotiškos pasikalbėjimus?

Kas įspės: ar karė pasibaigs iki Kalėdų š. m. ar ne, ar Lietuva liks nepripragulinga, ar po vokiečių ar po Rusiją?

Gerb. kun. Slavynas išrodė, ko vertas būtų tas kunigas, kurs būtų agitavęs prieš C. K. taip, kaip "Vien. L." buvo parašyta. Dabar, kaip pavadinanti "Vien. L." kuri tokį baisų šmeižtą sufabrikavo prieš gerb. kunigą?

Amerikiečiai grįžiantieji i Lietuvą turi žinoti, jog jiems p. Vincas Stančikas ir kun. F. Kemėsis, kad ten viskas jau kaip i prirengta prie Katalikų Spaudos Savaitės. Suorganizuota geriausias pajėgos ir jau padaryta keletas didelės svarbos susirinkimų ir nutarimų.

Pasekmių Chicagoje laukiama gausių. Linkime draugams Chicagoje geriausio pasisekimo.

Be Chicago Spaudos Komisijas jau suorganizavo Hartfordo, Waterburio, Clevelando, Atholio lietuviai. Worcesteris ir Bridgeportas uoliai rengiasi prie organizavimo komisijai. Kitose kolonijose lietuvių bazuja. Galima tikėtis, netrukus kiekvienoje kolonijoje turėsime įsisteigusią Katalikų Spaudos Komisiją.

Visuomenė ir spauda remia praklinų užmanymą.

Iš centralės raštinės jau išsiųsta suvirš 500 laiškų. Parašyta keletas atsišaukimų. Katalikiškos organizacijos be maž visos prielankiai atsilepė. LDS. paaukavo jau 25 dolerius, SLRKA. praneša, kad ir-gi 25 dolerius duos. Kiliai ne tik atskiras ypatas paragina prie veikimo, bet mūsų visą visuomenę prie darbo išsiubuoja. Draugijos, organizacijos — visi — kam rūpi, kad mūsų jaunimas būtų padorus, kad mūsų šeimynos būtų tvirtos, kad darbininkai būtų susipratę, kad moterys būtų apsišvietusios, kad mūsų Tauta ir Bažnyčia būtų nepajudinamos savo tvirtybėje — Katalikų Spaudos Savaitės se dirbkime iš visų pajėgų.

Amerikonai deda savo pinigų i "Laisvės Paskolą" o lietuviai irgi turi laisvės paskolą, — "Žemės Banką."

Nors ir Suvienytos Valstijos pradėjo kariant, bet mes vis neturėtume pamiršti šelpiti savo žmones aukodami i Tautos Fondą.

Jonas Keras.

Kun. Tumo kalba

RUSIJOS LIETUVIŲ SEIME.

(Sutrupinta)

Pasakyta 31 geg. 1917 m.

Piliečiai! Lietuviai!

Tik ką klausėme Lietuvos atstovo V. Dūmoje piliečio Januškevičiaus pranešimo Seimui apie Lietuvos ateitį, ir man pasirodė, jog tik nuo šios valandos mes pradėdame tikrąjį Seimo darbą, nors jau ketvirtą dieną vargstame besitardami. Mes dar nieko konkretaus nenusprendėm ir man, spaudos komisijos nariui, ypač nemalonu šviesi akim laikračių korespondentams, niekuometur paduoti rusų visuomenės žiniai. Keturias dienas mes prasivaidijome del pašalinį ar tik formalių dalykų. Na, kasgi bus, kad prisieis spresti konkretūs dalykai? Aš pirmas kalbu Lietuvos ateities klausimu, pirmu konkrečiu: ir kuo gi galim pradėti savo kalbą, jei ne pašaukimu:

Vyrūčiai, bent dabar nurimkime! Dabar įtempkime visas savo pajėgas, šviesaus proto ir kuogeriausios valios pajėgas, ir kuosčiausiai išdėstykime kiti kitam visus mūsų arsenale esamusios išrodymus už ar prieš Lietuvos nepriklausomybę, už ar prieš tikėtai jos apsisprendimo teises. (Januškevičius iš vietos: su Steigiamuoju Susirinkimu). Su Steigiamuoju Susirinkimu. — Juk tai pamatinis dalykas. Juk tai visų mūsų ilgų metų svajonė! Juk del to vieno verta buvo, kad 336 teisėtai parinkti tremtinių atstovai iš visų Rusijos kraštų čia susirinkę; su tuo vienu bagažu nebus gėda ir namo grįžti. Taigi, Piliečiai, del Tėvynės meilės — kuomažiausia karščiavimosi!

Didysis karas viską sujaukė i krūvą; net pačius idealus ir siekimus dažnai beverčiai padarė. Prisieina visos dabartinės vertybės perkainuoti. Taigi ir mūsų pačių, kad vienas tvarka, taip i santykiai su kaimynėmis tautomis ir valstybėmis. Rusijos revoliucinei demokratijai be reikalavimų iš šalies pripažinimo visoms tautomis apsisprendimo teisę, jau atėjo metas pasisakyti, kaip gi ir Rusijos lietuviai tremtiniai apsisprendžia savo dabar visos Vokiečių patenvertos Tėvynės Lietuvos ateitį. Aš, lygiai kaip i mano vienaminčiai Tautos Pažangos partijos nariai, esame šventai įsitikinę, jog kaip tik dabar atėjo metas visiems ir visur pasisakyti, jog visų mūsų, Rusijos Lietuvių valia ir noras, kad Lietuva būtų nepriklausoma, suvereni, o ne kitų vergė. (Balsas iš vietos: Apsisprendimo teisė turi savyje ir nepriklausomybės galimumą. Tai aiškiesimė!) Ne, vyrai! Tą Rusijos Lietuvių Seimo valią mes turime paskelbti nemigloto "apsisprendimo" pavidalu, idant "Lietuvos Nepriklausomybė" pavirstų mūsų politikos obsaliu. Obsalis gi turi būti aiškus; nei vietos ir laiko dėti prie jo paaiškinimai. Kai aš matau neįsivaizduojamas vėliavas parašius: "Žemės ir Laisvės," "Demokratinės Respublikos" ir t. t., man ir be aiškinimų aišku, jog trokštama žemės ir laisvės, demokratinės respublikos, o nieko kito. (Januškevičius iš vietos: O monarchija ar priklausoma?) Žinoma, nepriklausoma gali būti ir monarchija. Tik Lietuviose nėra jokių monarchijos tradicijų. Tad ir Nepriklausoma Lietuva negali ką kitą reikšti, kaip tik — demokratine respublika. Ir aš pasiryžęs esu kalbėti apie Nepriklausomą Lietuvą, kaip obsalį, kad visi tai išgirstų i šidėmėtų; visų pirma, mes patys, plačiosios mūsų minios, idant rengtūsi pačios išreikšti savo valią; toliau, mūsų netekusi Rusijos demokratija, mus užgrobusi Vokija ir pagaliau

Paverge mus Rusai. Du kartai lenkai sukilo prieš juos ir mus sukėlė, nes visų pirma mus jie pasakė: "Už mūsų ir mūsų laisvę," kol to pat neėmė ir Rusams sakyti. Revoliucijos nepavyko, sukeliamos baisiausios reakcijos. Rusų valdžia sugniaužė mus ir mūsų Tėvynę i saują; iš žemėlapių išbraukė "Lietuvos" vardą, jos vietoje atsirado "vasaros vakarų" kraštas (siev.zap.). "iš pat amžių (iskoni) Rusų kraštas." O kad neprotestuotume, apstatė mus tieka žandarų, kad nebedrįso apie Lietuvos politiką nei vyras su savo žmona nakties gludumoje pasinabzdėti, nes ir "sienos ausis turėjo." Veržimasi i laisvę, i vadinamąjį "separatizma." Rusų vyriausybė matė netik laisvoje mintyje — net bet kokioje gyvyje kalboje, ir atsakinėjo nuožmiais persekiojimais ir visokiopais spaudimais. Kur jau čia bekalbėsi apie nepriklausomybę, kad nei atsidvesti nebebuvo galim. Ir mūsų spauda tylėjo, nedrįso ant mūsų žmonių traukti nelaimių. Net įtikinėjo, kad nei būti nebuvo separatistinių tendencijų, ir nebus jų, jei duos bent tautinių laisvių.

Nebeiškenčiant jungo, pradėta kova neva del tautinių laisvių, už kurių glūdėjo šviesuomenės perieitųjų amžių nepriklausomybės instinktas. Jis nebuvo su šaknimi išrautas, tik kuriam laikui nustelbtas. Ir dabar imta prie to vėl eiti, nors nebetiesiu keliu, kaip darė Jonušas Radvila. Tautininkai demokratai (aušrininkai), tautos demokratai (viltininkai) neva del tautinės kalbos kovojo su vyriausybe ir su Lekais Rytuose. Nors jūs, kairieji, tą kovą vadinate kova del pilvo, varžytinėmis vienos tautos kunigu su kitos tautos kunigais — del vietų; tečiau tai ne buvo kova del materialų dalykų, tik del nustatymo aiškių etnografinių sienų, kurios teviršt apjuos — Nebe-priklausomą Lietuvą. Ir vis pasuktiniųjų laikų perspartus kultūros kelimas savo kilmėje turėjo ne kokią laikinę vietos naudą, tik geismą Lietuvą padaryti verta užimti Europoje nepriklausomą, kitiems lygią vietą.

(Iš "Vado.")

(Bus daugiau.)

Europa, idant tai turėtų omenyje, ruošdamosi i taikos konferenciją.

Obsalis susidaro iš to, kas yra. Kame gi Lietuviose iškoti jų ir jų Tėvynės nepriklausomybės? Liaudyje to nerasi; spaudoje, net Prūsų ir Amerikos laisvoje spaudoje, tėra viena kita žymė ir tos vėlesniųjų laikų.

Jei ir būtų, kas taip klausia, tai nebent toks, kurs nei Lietuvių nepažįsta, nei jų istorijos nežino. Patsai Lietuvis — tai gyva nepriklausomybė. Jo individualumas žinomas; senaisiais laikais jis apgynė Lietuvą nuo tų pat vokiečių kryžiuočių, o viduriniais amžiais gynė ją nuo Lenkų užplūdimu. Istorija Lietuvių santykių su Lenkais toje pat bendrojoje respublikoje pilna ženklių ir epizodų, kaip narsiai ir atkakliai kovota, kad niekas neįsigalėtų. Didžiojoje Lietuvos Kunigaikštystėje kas tik iš šalies ateina; tad nei Lenkai didikai, nei Lenkai dvasiškai. Nei žemės pirkti, nei augstų vietų, pasaulinių ar dvasinių, užimti nebuvo jiems leista, nes Lietuva nenominaliai pati valdė ir lyg cerberis saugojo, kad kas jos teisių nepagautų. Mūsų diduomenė, kunigaikščiai, bajorai, kurie dabar bagia benkartėti anuomet buvo visados pasirengę "pro langą iškimšti" i Lietuvos kiekvieną Lenką, mėginantį Lietuvąje įsiviuoti. (Jonušas Radvila).

Paverge mus Rusai. Du kartai lenkai sukilo prieš juos ir mus sukėlė, nes visų pirma mus jie pasakė: "Už mūsų ir mūsų laisvę," kol to pat neėmė ir Rusams sakyti. Revoliucijos nepavyko, sukeliamos baisiausios reakcijos. Rusų valdžia sugniaužė mus ir mūsų Tėvynę i saują; iš žemėlapių išbraukė "Lietuvos" vardą, jos vietoje atsirado "vasaros vakarų" kraštas (siev.zap.). "iš pat amžių (iskoni) Rusų kraštas." O kad neprotestuotume, apstatė mus tieka žandarų, kad nebedrįso apie Lietuvos politiką nei vyras su savo žmona nakties gludumoje pasinabzdėti, nes ir "sienos ausis turėjo." Veržimasi i laisvę, i vadinamąjį "separatizma." Rusų vyriausybė matė netik laisvoje mintyje — net bet kokioje gyvyje kalboje, ir atsakinėjo nuožmiais persekiojimais ir visokiopais spaudimais. Kur jau čia bekalbėsi apie nepriklausomybę, kad nei atsidvesti nebebuvo galim. Ir mūsų spauda tylėjo, nedrįso ant mūsų žmonių traukti nelaimių. Net įtikinėjo, kad nei būti nebuvo separatistinių tendencijų, ir nebus jų, jei duos bent tautinių laisvių.

Nebeiškenčiant jungo, pradėta kova neva del tautinių laisvių, už kurių glūdėjo šviesuomenės perieitųjų amžių nepriklausomybės instinktas. Jis nebuvo su šaknimi išrautas, tik kuriam laikui nustelbtas. Ir dabar imta prie to vėl eiti, nors nebetiesiu keliu, kaip darė Jonušas Radvila. Tautininkai demokratai (aušrininkai), tautos demokratai (viltininkai) neva del tautinės kalbos kovojo su vyriausybe ir su Lekais Rytuose. Nors jūs, kairieji, tą kovą vadinate kova del pilvo, varžytinėmis vienos tautos kunigu su kitos tautos kunigais — del vietų; tečiau tai ne buvo kova del materialų dalykų, tik del nustatymo aiškių etnografinių sienų, kurios teviršt apjuos — Nebe-priklausomą Lietuvą. Ir vis pasuktiniųjų laikų perspartus kultūros kelimas savo kilmėje turėjo ne kokią laikinę vietos naudą, tik geismą Lietuvą padaryti verta užimti Europoje nepriklausomą, kitiems lygią vietą.

(Iš "Vado.")

(Bus daugiau.)

Iš po darbininko plunksnos.

MOKINKIMĖS AMATŲ.

Visi tą žinome ir pripažįstame, kad mokėjimas bent kokio amato yra labai geru daiktu.

Visi matome, kad amatninkai dažnai, ir lengviau dirbdami, didesnę pinigą uždirba.

Matome, kad amatninkus gerai mokančius savo amatą visi laiko pagarboje, bet kaip reikia mokintis amatų, tai iš šimto darbininkų atsiranda vos vienas ar du, kurie amato mokinasi.

Kokia-gi tam visam yra priežastis? kokios kliutys?

Priežasčių yra gana daug, bet tankiausia, tai mūsų pačių apsilaidimas ir nerangumas.

Mums vis rodo, kad mokinties laiko nėra, tingiu, nedailu, pervėlu — bene sensant mokinties laikas, ir šimtai tokių ir toms panašių kliūčių atsiranda.

Bet mes turime, ant nieko nežinodami, taip sau nuspręsti, kad šią žiemą turime tokią ar kitokią amato pradėti mokintis, ar čia už ar truks, kad nors visas pasaulis viršum kojomis apvirštų, nieks mūsų nuo to nesulaikys.

Ir pamatysime, kad iki pavasario jau mes šį-tą išsimokinsime. O pradžia padarius, toliau mokinties bus lengviau ir ukvata bus daug didesnė. Na, vyrai, tik bandykite pameginti, o pamatysite, kad tai padaryti nėra taip sunku, kaip kad dabar manote. O išmokus kokio nors amato džiaugisies visą savo amžį.

L. D. S. nariai, kurie turi savo apilinkėje kokias nors amatų mokyklas, pasistengkite kaip galėdami į jas įsiskverbti ir mokintis, o kuriems aplinkybės to padaryti neleidžia, nors pasistengkite "Darbininkui" prisiųsti tų jūsų

apilinkėje esančių amatų mokyklų aprašymą. Kur jos randasi, kokiomis išlygomis į jas priimami mokiniai, kokio prisirengimo reikalaujama? vienu žodžiu visas smulkmeniškas informacijos pridukite. O kaip toksai aprašymas "Darbininke" tilps, tai gal atsisiras tokie, kuriems bus prieinama ir išpildoma ir ne vienas iš to pasinaudojęs, išsimokins naudingą amatą.

Delto rašykite visi apie visas mokyklas, kokios tikrai jūsų apilinkėje randasi. Jei jums patiems yra į jas įstoti negalima, ar neparanku, tai gali būti, kad atsisiras kitas draugas, kuriam tas visas bus kaip tik kopatogiausia ir koparankiausia.

Amatai čia Amerikoje yra gerai, o Lietuvoje bus dar geriau, tik žinoma, kiekvieną amatą reikia išmokyti gerai o ne apgraišoms, ypač norint būti geru amatninku.

Nepažiopsokime nei vienos progos nepasinaudoję mokyklomis, kuomet tas yra galima padaryti, o niekuomet nesigalėjus. Mokinkimės amatų visi iš dūmo, viens kitu neužsilaidami, vienas su kitu lenktyniuodami.

Tegul amato mokinimas būs mūsų pasididžiavimu, mūsų sportavimu, mūsų malonumu, mūsų tikslu ir siekiu.

Jeigu tikrai lietuvis tikrai žino, kad jam kokias dalykas ar daiktas yra reikalingas, nadingas ir gera, tai jį visuo met pasistengia tokį daiktą įsigyti, kad tas jam ir kasžin keik truso ir darbo atseitų.

Taip yra ir su amatais; jie yra naudingi, reikalingi ir geri delto nesigalėjus nei truso, nei pastangų, nei ištvėrmės jų atsiekimui.

Pasakykite sau vieną kartą, kad turime išsimokinti to ir to — ir išsimokysime tikrai, jeigu būsime gerais vyrais.

F. V.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

BROOKLYN, N. Y.

LDS. 12 kupos nutarimai. Laikytam mėnesiniam susirinkime rugsėjo 10 d. Kar. Aniolų parap. svietinė LDS. 12 kuopa

1) išrinko komisiją del labo kuopos surengti vakarą. Nutarė:

2) rengtis prie kat. spaudos platinimo.

3) Priimta atsišaukimas L. Vyčių 44 kp. laike žiemos savitarpiai rengti paskaitas ir išrinkta atstovas pasitarti.

4) Pageidaujama, kad visos LDS. kuopos ir pavieniai, dirbant po įvairias dirbtuves nors trumpais brovais praneštų per laikraštį "Darb."

5) Rengimui fėrų į konferenciją rugs. 19 d. išrinkta atstovai.

12 kp. rašt.

RACINE, WIS.

Rugs. 2 d. buvo susirinkimas LDS. pobažnytinėje svietinėje. Buvo pakeltas klausimas apie lavinimosi reikalingumą. Išrinkta šios ypato: A. Kakanas ir F. Zizminskas. Toliau buvo išrinkti vieši diskutantai, kurie riš bėgančius pasaulio reikalus. Išrinkta šios ypato: A. Jalinskis ir P. Atkočiūnas. Toliau išrinkta du korespondentai T. Zizminskas ir J. Ugianskas. Pastarasis rašinėsi "Darbininką" iš Sajungos veikimo. Toliau gerb. kun. V. Slavynas davė įnešimą, kad įsteigti vakarinę mokyklą. Vienbalsiai buvo priimta. Mokytojų apsiėmė būti pats gerb. klebonas V. Slavynas. Šiame laike kuopa turi 21 narį.

Kp. Korespondentas.

HUDSON, MASS.

Socijalisto pasiaukinimas. Čionykštis socijalistė A. kelias špaltas užima gynybini

IS WATERBURY I BATTLEHAM, CT.

1 d. rugsėjo, povakariasis pasiklydo gandas, būk šią naktį yra surengtas piknikas, per visą naktį prieš nedėlią, ir ant ryt per dieną. Užėjus man į tulą krautuvę, tikrai klausau žmonės kalbasi apie naktinį pikniką.

— Aš iš žingėdumo, užklausi krautvinklo, kame dalykas, ir paprasčiau platesnio paaiškinimo. Jis ir sako, dalykas tame, kad susiorganizavo tula šaika ir surengė naktinį pikniką ir visas tas buvo daroma slapta, tik ant nelaimės, viena be atsargos "pana," išvažiudama pasisakė šeimninkei ir tas visas pagarsėjo plačiau. Aš užklausi ar ten ir merginų išvažiavo? Sako taip: kaip girdėti, tai visos senmergės. Dar aš klausiau ar ant lietuvių ūkės ar kur kitur? Jis sako kad ant lietuvių: bet ūkininko pavardės nežinau. Vieta yra Battleham, iš Waterburio nuvažiuoti apie 35c. ir nuo karo dar reik eiti apie pusvalandį. Aš tą viską girdėdamas, nenorėjau tikėti, kad iš Waterburio lietuvių tarpo atsirastų tokių naktinių pūkščių ir pasistengiau dalyką iširti plačiau.

Suėjau į pažinti su viena pana, kuri kaip sykis dalyvavo tame "bankiete." Čia aš paduosiu mano klausimus ir jos ant mano klausimų, atsakymus.

— Kur Tamta buvai pereiną nedėdienį?

— Buvau ant pikniko, bet gėda ir sakty.

— Kodėl gėda? vasaros laike piknikai tai paprastas dalykas?

Tai mat kad tas piknikas, ne toks, kaip kiti.

— Kodėl? (čia susimaišius atsakė):

— Todėl kad buvo nakties laike.

— Aha, tai ir aš truputį girdėjau apie tai. Ar gal ir Tamsta ten buvai?

— Taip buvau, bet aš nieko nežinojau, kad ten bus per naktį, man jis sakė, kad netoli ant farmos, ir bus tik iki 9 val. vakaro, bet labai toli nuvežė, ir buvo per naktį.

— Kur tas buvo?

— Battleham, ant K. farmos.

— Ar jis lietuvis?

— Taip; ir sako, kad ir pernai ten buvo tokis pat piknikas.

— Ar daug ten buvo ant to pikniko?

— Dešimts porų: 10 vaikinių ir 10 merginų.

— Ar ir gėrimų kokių buvo?

— Buvo alaus, šnapso ir nedaug sodės.

— Ir muzikantai buvo?

— Taip grąjino su triūbomis ir kas linksmi buvo, tai šoko.

— Ir dainų buvo?

— Baubė kaip ir laukiniai.

— Ir taip buvo per naktį?

— Ne, 11 val. aš ir kitos keturios merginos, pasipašėm farmerio, kad duotų mums vienoms ruimą, ėjome gulti.

— O ką kiti darė?

— Nežinau, girdėjau, kad visi gulėjo kartu ant šieno.

— Ir tos 5 merginos kartu?

— Girdėjau šnekant, kad kartu ir ant rytojaus vyrai gy- rė mergina S., sakydami, kad būtų visos tokios merginos, tai būtų piknikas.

— Tai jūs sakote, kad jūs nieko nežinojote apie tą pikniką?

— Nežinojau, kaip pamačiau man pažįstamas mergi- nas, tai jos man pasakė, ir jos žinojo dvi savaitės prieš.

— Tai jūs ne visi sykiu va- žiavote?

— Ne, kaip pradėjo vežt au- tomobiliu nuo 8:30 v. po pie- tų, tai vežė iki 7 v. vakaro.

— O namo ar visi sykiu va- žiavote?

— Ne, mes nekurie parva- žiavome 2 val., o kiti tai net- vėl naktį 11 val. Taip aš gir- dėjau.

— Jūs važiavote tos pačios poros kaip ir nuvažiavote?

— Aš parvažiavau su tuomi- pačiu vaikinu, bet kitos ma- no draugės su kuriomis sykiu

nakvojome, girdėjau, kad vie- nos parvažiavo, nes tie vyrai ant jų supuko ir nevežė.

— Tai jūs ant syk pakriko- te?

— Taip, aš likausi ant far- mos, o jos nuėjo ten, kur buvo šokiai; jos sakė eime, bet jų neįsileido į kompaniją. ir su- jomis nekalbėjo.

— Ar jūs man galėtumet i- vardinti visus, kurie ten bu- vo?

— Aš nežinau jų pavardžių, tik 5 merginų žinau, (čia ji i- vardino tas 5 ir pridūrė, kad buvo viena ir čia augus).

Tiek aš iš jos sužinojau ir parašiau žodis į žodį, be jokių komentarų. Lai žino visuome- nė apie tokius darbelius, gal tie sutvėrimai gėdysis atkar- toti tokius, ir tam panašius piknikus.

Waterbury'io Jaunikaitis.

HOMESTEAD, PA.

Pranešimas LDS. nariams. Šiuomi pranešu kad LDS. 53-čios kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, 23 d. rugsėjo š. m. tuojaus po sumos prieš L. Vyčių susirinkimą. Šis susirin- kimas turėjo įvykti 16 d. rug- sėjo, bet dėl nekurių priežas-čių neįvyko ir apie kurias bus paaiškinta susirinkime. Norin- tieji prisirašyti, malonėkite minėti laiku ateiti.

Jonas Grėbliūnas, LDS. 53 kp. rašt.

WATERBURY, CONN.

LD. Katalikų Spaudos Sa- vaitės Komisijos susirinkimas buvo rugsėjo 12 d. šv. Juzapo parapijos svietinėje, 49 Con- gress Ave. Dalyvavo šie as- menys: B. Gauronskas, O. Čer- niauskaitė, B. Digris, O. Ra- mažauskas, S. Danaitis.

Plačiai buvo apkalbama, kaip pradėti rengties prie to didelio darbo. Visų pirmu nu- tarta surengti prakalbas, pa- kviešti garsių kalbėtojų. Nu- tarta kviešti "Darbininko" redaktorių p. Joną E. Karosą. Tartasi sukviešti kitas dr- as, kurios priitaria tam šventam darbui. Susirinkimus laiky- sim dažnai.

S. M. Danaitis.

WORCESTER, MASS.

Subatoje rugsėjo 8 d. buvo mišios ir susirinkimas Anio- lo Sargo vaikų ir mergaičių dr- jos. Giedotas mišias atlaikė kun. J. Caplikas. Pamoks- lą pasakė gerb. kun. J. J. Ja- kaitis. Po viskam vaikai su- sirinko į bažnytinę svietinę užsimokėti savo mėnesines duokles. Gražus ir nading- gas dalykas yra, kuomet jau- nas pradeda savo brangias dienas praleisti naudingai, bet į šią dr- ją galėtų prigulėti da- giau. Tik gaila, kad daug- mas tėvų mažai atydos atkrei- pia į ją.

Putnėlis.

CAMBRIDGE, MASS.

Vyčių 18 ta kp. laikė savo mėnesinį susirinkimą rugsėjo 7 d. Tuojaus po protokolo buvo išduoti raportai buvusio šeiminiško išvažiavimo. Pra- kalbų raporte paaiškėjo, kad buvęs kalbėtojas p. K. Pakš- tas, yra dar moksleivių, bet savo vakacijų laiką paauka- vęs del L. Vyčių naudos. Ku- opos nariai atjaudami moks- leivį sumetė kaip ir atlygini- mą p. Pakštui, St. Luinis, au- kojo \$1.00, Z. Tamočiūnas 50 c., kiti davė kas kiek galėjo, greitai laiku komitetas paketi- no pasiūsti p. Pakštui. To- lesniai tapo išduotas raportas Teatriniškos komisijos, pasi- rodo, kad jau Cambridge'us Vyčiai esą paėmę veikalą mo- kyties "Sulig Naujausios Ma- dos" ir greitai laiku bus per- statytas. Čia yra daug ga- baus jaunimo, tai gali mums liudyti vietinis Vyčių Choras, kuris tik keli mėnesiai susi- tvėręs, o kap jau skamba laikraščiu špaltuose apie jį! Taipgi buvo pakeltas klau- simas kas link įsteigimo knygy- no, bet pasirodė kol kas dar to negalima, nes nėra suti- kimo su klebonu, nes dabar jau

vietinis klebonas nieko į para- pijų salę neįsileidžia. Bet visgi neturime nustoti vilties, lauksime permainingų ir geresnės ateities. Taipgi tapo nutarta rūpintis surengimu busian- čios Katalikų Spaudos Savai- tės. Geistina būtų, kad ir ki- tos katalikiškos draugijos pa- remtų.

J. K. N.

NEW HAVEN, CONN.

Rugpjūčio 14 d. š. m. 4 val. po pietų šv. Kazimiero lietu- vių parapijos svietinėje buvo mėnesinis susirinkimas LDS. 28 kp. Nariai ne visi buvo su- sirinkę, kadangi daugumas bu- vo išvažiavę pakvėpuot tyru oru į pajūrę. Nepaisant į tai, ant viršminto susirinkimo buvo daug gražių įnešimų ir svarstymų kas link pagerini- mo mūsų kuopos. Vincas Za- vorskas, kaip atstovas mūsų kuopos pereito seimo, išdavė raportą, kas buvo nutarta seime. Visi nariai ramiai sė- dėdami klausė ir buvo užga- nėdinti iš seimo nutarimų. Tap-gi vienbalsiai užgyrė sei- mo pageidavimą, kad LDS. kuopų nariai lankytų savo brolius laike ligos. Tad-gi ir mūsų kuopa vienbalsiai nuta- rė, kad nuo sekančio susirin- kimo būtų tas įvykdyta ir bus po 2 nariu skiriama kaippo lankytojai ligonių kožną vie- ną mėnesį iš eilės. Tad-gi ger- biamieji nariai, malonėkite vi- si tēmyti kuopos nutarimus ir ištikimai pildyti anuos, nes tai mūsų yra šventa priedermė su- siklausyt ir gyvent ištikimy- bėje. Del padidinimo kasos, nutarė surengti vakarą po Naujų Metų pirmą subatą, tam jau ir salė paimta.

V. A. Zavorskas.

BERZELIS IR BERNELIS.

Supas berzelis,
Supas svyruoja.
Verkia bernelis,
Verkia dejuoja.

Berzelio šakos
Žemyn nusvyra,
Jauno bernėlo
Ašaros bįra.

Kodėl berzelis
Supas, svyruoja?
Kodėl bernelis
Verkia, dejuoja?

Supas berzelis,
Kad vėjas supa.
Verkia bernelis,
Kad karėn šaukia.

Athol, 1917.

Antanas G.

Ar jus esate neramus,
kada jus dirbate?

Jeigu taip, stiklas
BORDEN'S
Malted Milk

IN THE SQUARE PACKAGE
per dieną labai daug
pagalbės jūsų nervams,
iki tur užtektinai maitinan-
čių dalių, stipraus pilno gre-
tinės ir stiprinančių jėgų.
Mėgink su piragaisiais arba
crackers. Labai puikus maistas.

NUSIPIRK PAKELĮ
ŠIANDIENA
Parsiduoda visose vaistinėse.

Išpildyk šį kuponą ir pasiųsk

Malted Milk Dept., D. A.
Borden's Condensed Milk Co.
New York.

Įdėdamas už 10c. krasos žen-
klelių, gausi atskirai sample
— užtektinai išmėginimui.

Vardas
Adresas

Laimėjo

IS ŽMONIŲ GYVENIMO VAIZDELIS.

Trijuose atidengimuose.

Parašė J. V. KOVAS.

Veikiančios ypato:

Marmaklis, Panorių turėjęs, viensėdis ir didis skupuolis, našlys.
Barbora Gudrienė — našlė, jo tarnaitė.

Vieta Marmaklio trioboje.

ATIDENGIMAS I.

SCENA I.

Barbora trioboje trūksiasi ir sau viena kalba:

BARBORA (viena). Tas mano ūktvėris labai geras žmogus, bet tik tuomi nelabai kas, kad labai šykštus. Tiek turi turto, kurio jis niekad nepragyvens, ir taip labai jį čėdija. Rodos, nė pati, nė vai- kai, nėra kam palikti, bet už tą grašį jis jotų kelias mylias ant sta- čio kuolo... Jau aštuoni metai kaip našliu gyvena; nei jis antros pa- čios veda, nei ką. Vargsta sau vienas, kaip medelis viduryje laukų. Kad vargo būtų suspaustas — nebūtų nei dyvų, bet dabar, turto iki ausų, o jis kamuojasi, bėgioja, žiūrėkit, veik vienas nudirba vi- šą lauką. Tegū to lauko neperdaug, bet visgi, ir tris žmonės nenudirbtų, o jis ir anksčiau ir vėliai ir naktimis vis it patrakęs le- kia. Kitąsyk net mažai valgęs dirba. Pasimty sau kaip reikia darbininkų, kurie apdirbtų lauką ir viską apžiūrėtų. O jis sau liuosai galėtų sėdėti, ir tvarkos žiūrėti. Va, ir dabar nusibastė į durplynes, kaž ko ten veikti. Aš negaliu nieko jam patarti, nes paskui sakytų, kad aš prie jo peršuoši; pasigadinčiau sau ge- rą darbą. Nors šykštus, tačiau jo, bet man našlė pas jį pragy- venimas neblogas. (Išgirsta šaukiamą. Klausio.) Del Dievo mei- lės, jis šaukia! reikia bėgti pažiūrėti. Gal į durplynę inlin- do. Juk ne daug ir reikia. Paslydai ir šmakšt, kaip dešra ant petelnės, o išeiti sunku, ypač dar kur yra vandenis. Bėgsiu pa- žiūrėti. (Išeina.) — Trumpa pauza.

SCENA II.

Barbora įveda Marmaklį purviną.
MARMAKLIS (Aimanuodamas.) Vaje, vaje, kaip aš nelai- mingas! Kokie mano rūbai? sušlapau, susipurvinau, gal būt reikės lauk išmesti, jau jie bus niekai. O tai vis per tuos vargus, per nelaimes. Klausyk, Barbora, ar negalėsi tu juos išvalyti? Jau kad išgelbėjai mane nuo mirties, tai ir drapanas mano išvalyk — aš tau atsiilyginsiu.

BARBORA. Ko nori? Sakyk, ką reikia, kad aš padaryčiau? Tuojaus padarysiu. (į šalį) Gal rasis proga keletą rublių uždirb- ti. (Į Marmaklį.) Sakyk!

MARMAKLIS. Žiūrėk, koks aš ten pasidariau?

BARBORA. Nelaimė ir viskas. Jau mažiau pirma. Ačiū Die- vui, kad spėjau į laiką atbėgti. Jau po akių buvo mirtis. Kaip tas viskas atsitiko?

MARMAKLIS. Nugį, nuėjau, sakau perkelsiu ant sausumos, kad greičiau išdžiotų, mat, durspės jau pusaussės, kad dar ke- lias dienas giedra bus, galima bus namon parvežti. Bet štai ne- laimė ir patiko. Paslydau, kojos susipynė ir čiutėlėjau į dur- plynę. Dar gerai, kad nebuvo daug vandenis, gal bučiau iš- syk, priburbuliavęs.

BARBORA. Vai Dieve, kaip gaila. Tokia didelė nelaimė at- sitiko. Ačiū Dievui, kad nesusižeidi, o drapanas paimsiu ir iš- valysiu. Bus ir vėl kaip naujos, nebūnė ženklo purvų. Tik nusivilk. Tuoj bus padaryta. (raito rankoves.)

MARMAKLIS. Štai Barbora, paimk. (Paduoda apsiaustą.) Nešk, Barborelė į lauką ir išvalyk. Jau aš tau už tai atsimokė- siu. (Barbora ima drapanas.)

BARBORA (į šalį). Matot, koks jis gudrus. Purvinų drapa- nų gailisi, o kad aš jį ištraukiau iš durplynės, nei gugu... (Išei- na su drapanais.)

SCENA III.

MARMAKLIS (vienas.) Ta Barbora — auksinė moteris. Iš- traukė mane iš durplynės. Jau gal bučiau ten amžinai likęs, kad ne ji. Ak, kaip aš laimingas, kad likau gyvas! O dar pri- žadėjo drapanas išvalyti, ir nors nepuikios, bet vis-gi kelių rublių vertės numesti būtų nemalonu. (Raizosi.) Bet mane visą skauda. Sprando negaliu pasukti, turbūt nusikrėčiau. Tiesiog ant galvos į durplynę snukau, tai nėra šposų. Dar gerai, kad iš girdo Barbora, o jei ne, jau būčiau priburbuliavęs. Reikės Barbora už- tai gerai atlyginti. Duosiu visą pusę rubliaus — tačiau jos, tegu pasipelną, juk gera žmona. (ineina Barbora su drapanais.)

SCENA IV.

BARBORA. Žiūrėk, kaip gražiai išvaliau. Purvų ir žymės nėra.

MARMAKLIS. (nenuduodamas.) Labai gerai... puikiai!... Bar- bora, tu moteris neįsakydai esi gera. Išgelbėjai mane nuo mir- ties. Aš tau už tai ką nors duosiu. Palauk. (Išima iš maišelio pinigą.)

BARBORA. Ačiū. Aš nieko nenoriu. Padariau kas reikėjo ir tiek.

MARMAKLIS. Palauk, nesididžiuk, aš tau turiu duoti. Nors tu sakai nieko nenori, bet aš tau duosiu visą pusrublį. Ži- nosi, kad tu mane išgelbėjai nuo mirties. Še, paimk. (Paduo- da pusrublį.) Bet už šituos pinigų turi nusipirkti ne ką kitą, tik loterijos bilietą ir tokiu būdu, už tą vieną pusrublį gali laimėti ko- kį 30 tūkstančių rublių. Supranti!? Būtų puiki atmintis. (į šalį) Koks aš geras?

Barbora. Suprantu. Kur-gi nesuprasi? (į šalį.) Gal tas pusrub- lis kitą syk ir bus man ant naudos. Mėginsiu su juomi pasinaudo- ti. (Marmakliui.) Ačiū sveikas apdovanojęs. (Išeina.)

MARMAKLIS (vienas). Ačiū Dievui išlikau gyvas, Barbora iš- valė drapanas, ir vėl taip geros kaip ir pirma. Atsiilyginau ir Bar- borai už jos padarytą man tokią geradarbę. Tegul neruoja, da- viau jai užtai visą pusrublį.

— UZDANGA —

Pabaiga pirmo akto.

ATIDENGIMAS II.

Po dviejų mėnesių laiko.

Vieta pati.

SCENA I.

BARBORA (viena — tvarkosi). Tas Marmaklis tai visam pa- sauliui ne tik man vienai inkerės su tuo savo pusrubliu. Dabar vis klausia ir klausia, ar pirmai loterijos tikėta, Jam daugiau niekas ir nerūpi, kaip tik turtas ir pinigai. Susitik kur tai ir klaus: — Kodėl neperi. (Mąsto

Vietinės žinios

Blaivininkų prakalbos. Rugšėjo 16 dieną Šv. Petro parapijos bažnytinėje saleje Pil. Bl. Sus-mo 49 kuopa buvo parengusi šaunias prakalbas. Kalbėjo apie blaivybę, jos reikšmę ir didelę naudą: pp. Pr. Strakauskas, F. Bacevičius, kun. A. Petraitis ir p. A. F. Kneizis. Kiekvienas kalbėjo į nesigailėję praktiškų nurodymų ir plačiai aiškino apie blaivybės judėjimą. Publiką prakalbos pilnai patenkino. Gid deklamacijos ir dainos tiesiog visus sužavėjo. Dainavo Cambridge Vydų kuopos ir So. Bostono Šv. Petro parapijos chorai. Deklamavo dvi mergaitės ir vienas vaikiukas. Prakalbas vedė Piln. Bl. Sus-mo 49 kp. pirmininkas p. P. Grinkevičius.

Laike prakalbų buvo padaryta kolekta Petro Pušio bylos iškaščių apmokėjimui. Surinta 67 doleriai su centais.

Patartina blaivininkams daugiau ir dažniau tokių naudingų prakalbų parengti.

Blaivus.

Šv. Jono Evangelisto Blaivininkų Draugija, susirinkime, laikytame rugsėjo 16 dieną bažnytinėje saleje, tarp kitko nutarė katalikų spaudos platinimo reikalams paskirti 15 dolerių.

Už taip gausią auką ir taip prakalbinį reikalui Šv. Jono Ev. Bl. Draugija užsitarnauja didžiausios pagarbos nuo lietuvių katalikų visuomenės. Pinigai bus sunaudoti visų lietuviškų katalikiškų laikraščių ir gerų knygų išplatimui, kas turės įvykti laike Katalikų Spaudos Savaičių, prie kurių jau visos Amerikos lietuvių kolonijos uoliai rengiasi.

Gražius pavyzdžius turėtų pasekti visos kitos lietuvių katalikiškos draugijos.

Narys.

MISIJOJOS.

Bus Nekalto Prasidėjimo Pano Marijos Lietuvių Bažnyčioje Cambridge, Mass.

Misijos prasidės nuo Rugšėjo 23 d. ir tęsis iki 30 d.

Laikys **TEVAS ALFON-SAS PASSIONISTAS.**

Pageidaujama, kad kodaglausia lietuvių pasinaudotų ta proga.

Kun. J. Krasnickas.

Atsaukimas. Šv. Jurgio Dr. ja, Brighton, Mass. savo susirinkime, laikytame rugšėjo 24 dieną š. m. buvo nutarusi prisidėti prie socialistų rengiamos parodos, kuri turėjo įvykti rugsėjo 9 dieną, bet tą dieną neįvyko. Šv. Jurgio Draugija be to buvo nutarusi rugsėjo 23 dieną parengti prakalbas.

Socialistai ir savo taikos parodą į tą pačią dieną atkėlė. Draugijai buvo pranešta, kad ji rengtųsi prie maršavimų, socialistų taikos parodos, bet draugijos komiteto ekstra susirinkime, laikytame rugsėjo 16 vienbalsiai nutarta atsisaikyti nuo dalyvavimo socialistų rengiamose parodose, nes paaiškėjo Brighton lietuviams kad socialistai ne tiek laikys taikos parodas, kiek mėgins protestuoti prieš val-

džią ir socialistų atstovų neleidimą į Stockholmo konferenciją. Todel visų surasta, kad tokiose parodose būtų negeistina, neparanku ir nenaudinga rimtoms draugijoms ir rimtiems žmonėms dalyvauti.

Juozas Malukas, Rašt.

Socialistiška marmalienė. Brightono Ko-operatyvijoje krautuvėje pastebėjau plakatus, ant kurių stambiomis ir prie to dar labai riebiomis raidėmis buvo parašyta: — paskaitos, prakalbos, prelekcijos, diskusijos ir koncertas. Na, manau sau, jei socialistų 67 kuopa per vieną vakarą mano tiek daug dalykų atlikti, tai reikia eiti pažiūrėti, gal ir labai bus paiku.

Nuėjau paskirtu laiku. Publikos visai mažai ko-operacijos svetainėje. Stipso ant sėdynių kelios bevaikės bobos, kelios gerai nusitupėjusios merginos ir pustuzinis vyrų — iš viso apie 30 ypatų.

Pirmas pradeda prakalbas laikyti Antanas Lakauskis. Brightono lietuviams jis gerai žinomas, kaip geras Džian-bambininkas, todėl ir šį kartą gerai savo „spyčiuje“ nubambavo. Antras kalbėjo Dusevičius iš So. Bostono apie Chicagos mėsos trustus ir taip nešvariai tuos trustus išakėjo, kad žmonės daugiau pasipiktino iš Dusevičiaus, kaip iš mėsos trustų. Mano draugas, pabūgęs kalbėtojus nešvarumų, net svetainę apleido.

Toliaus girė laisvą Rusiją, Kerenskį, sakė dabar Rusija esanti socialistiška, Kerenskis esąs socialistas, bet nei žodžio nepasakė apie tai, kad Rusijos socialistai naujos valdžios nepripažįsta, o prieš Kerenskį net „buntus“ kelia. Turbūt kalbėtojas bijojo teisybę parodyti žmonėms.

Paskiau vėl pradėjo grevzuoti apie tai, kaip jam reikėjo čia mokslinėse už dyką laiką leisti Tėve Mūsų išmokimui ir veliauos pagerbimui. Turbūt nabagas ne stipraus proto buvo, kad negalėjo tokių lengvų dalykų pramokti, kuriuos maži vaikai be jokios sunkenybės gali išmokti.

Toliaus sekė klausimai. Tarp kitko buvo užklausta ar socializmo laikuose vedusieji ir nevedę lygias mokesnis mokės. Atsakė, kad lygias. Paskiaus pasakė, kad vaikai bus atiduoti į tam tikras įstaigas ir prieš juos paskirtam laikui turės apsivesti, o kurie neapsives, tai tiems reikės 25 rykštes inšerti ir kasmet takų mokėti po 25 dolerius. Socialistai tai užgirde, baisiai susiraukė, tuomet kalbėtojas pasakino draugus užduoti už klausimus apie tikėjimą ir kunigus. Bet niekas nieko nedavė. Tada kilo diskusijos apie Liet. Darb. Sąjungą. Dusevičius neturėdamas rimtų argumentų, ant šunų ir kačių nuvažiavo, ir taip negudriai, paikai dalykus aiškino, kad rimtesniam žmogui net koku klausyties buvo. Išsikolijęs, pradėjo šaukti, kad L. D. S. nariai apginti Sąjungą, bet eiti į diskusijas su banda „cicilikų“ niekas nenorėjo ir tuomet jie pamatė, kad niekas jų už žmones neskaito, užbaigė savo garsias paskaitas, arba teisingiau pasakius, kačių koncertą niekais.

Pelėda.

Šv. Vincento Vyrų ir Mote-rų Dr. ja laikė savo bertaininį susirinkimą rugsėjo 14 dieną Ko-operatyvijos Bendrovės Svetainėje. Narių atsilankę pusėtinai buvė. Po ap-svarstymo laikurių draugijos reikalų, atėjo į susirinkimą LSS. 67 kuopos atstovai ir p-kvietė draugiją dalyvauti socialistų rengiamoje taikos parodoje rugsėjo 23 dieną. Pirmas delegatas pasakė, kad neturįs ko sakyti, bet kalbėjo apie 15 minučių, o antras, Jonas Gabalys, nusiskundė, kad socialistus visur pašiepia, ypač tie korespondentai. Sakko, tie socialistai kalti, kad jie tokiais apsigimė, ar tokias knygas perskaitė, socialistišką pradžią galvoti, paskiau paaiškino, kad net lotynų kalboje yra žodis: — soej, kuris socializmą reiškia, tik na-bagas pamiršo pasakyti, kad ne tokį kvailą socializmą, ko-kį Brighton lietuvių išpažįsta. Draugija po ilgų ginčų užkvietimą atmetė. Visi draugijos rimti nariai ir narės prieš tą balsavo. Už ką reikia visus pagirti, kad socia-listams nesiduoda už nosies vedžioties ir jų dūdon nepu-čia. Ypač čia pasižymėjo lie-tuvaitės. Jos savo sveiku pro-tu tuojau suprato, kad socia-listai nori žmones suvilioti ir tam pasipriešino.

Taip socialistai nieko nepe-šė iš svetainės turėjo išsikraus-tyti. Tiesa, dar už durų stovinčio ilgą laiką, gal dar tikėjosi sau gerų pasekmių, bet nenusisekė. Galia tų mū-sų socialistų — vis jiems ne-pasiseka.

Buves Narys.

MILŽINISKAS PRAKALBAS rengia Šv. Jurgio Dr. ja Brighton, Mass. nedėlio, rugsėjo 23 d., 1917, Lietuvių Liaudies Name, 24 Lincoln St., Brighton, Mass. Prasidės 3 val. po pietų.

Malonūs draugai ir draugės, nepraleiskit tos progos, atleiskit vi-si į šias prakalbas, nes bus di-džiaus prakalbos, kokių dar Brighton nebuvo. Kalbės gar-sūs kalbėtojai 1) kalbės kun. J. J. Jakaitis iš Worcester, Mass., 2) p. K. Šešnuolevičius, Yale U-niversiteto studentas, 3) iš So. Boston J. Adomavičius, 4) vietinis iš Brighton'o. Taip-pat dekle-muos jaunos mergaitės. Prakal-bos surengtos su tikslu, kad išaiš-kinti dr. jos naudingumą; taip-pat sunkų padėjimą mūsų brolių ir sesučių lietuvių, kurie dar gyvena ir šaukiasi mūsų pagalbos ištisė rankas. Broliai ir sesutės lietuvių, gyvenantieji Ameriko-j, turi tą atjausti ir paduoti pagel-bą žūstantiems.

Taip-gi bus Šv. Jurgio dr. jos mišios šv. už mirusius ir žuvusius karės lauke, subatoje, rugsėjo 22 d. š. m. 9 val. ryte, So. Bostone.

Meldžiame visų draugų tos dr. jos, kurie nedirbate, atvažiuoti ir išklausti šv. mišių į Šv. Petro bažnyčią So. Bostone ant Fifth gatvės.

Taip-pat ir visus kitus, kurie galite, prašome atvažiuoti. Širdingai kviečia

Šv. Jurgio Dr. ja.

Rugsėjo 23 dieną iš Bostono ir apie linkių bus pasiųsta į Ayer kareiviskų lagerius 40 nuomimųjų visų pašauktų nau-jųjų, jei nebus gauta iš Wa-shingtono jokių naujų permai-nų arba prisakymų.

Paieškojimai

Jeigu nori surasti savo gi-mines ar pažįstamus prisiųsk paieškojimą į „Darbininką.“

Už vieną sykį 50c.
„du“ 75c.
„tris“ \$1.00
Už paieškojimus pinigų išsiųskite iš kalno.

“DARBININKAS,”

242 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

EKSTRA PARDAVIMAS!

Turi būti greitai parduota buo-rnė ir grosernė. Priežastis, savininką pa-lima karūmonėn. Biznis gerai iš-dirbtas, puikiai įrengtas. Tarp lie-tuvių ir kitatonių apgyventoj vietoj, švartame miestelyje. Kurieams nereikia stoti karūmonėn atsisaukti ū-mal, parduosim pigiai. Del platesnių informacijų kreipkitės į „DARBININ-KO“ ADMINISTRACIJĄ laišku arba asmeniškai.

(J. M. — Sh. W.)

REIKALINGA DARBININKŲ.

Darbas viduje ir lauke. Užmokės-tis gera ir nuolatinis darbas. Atsiau-kite tuojau prie:

HUNT-SPILLER MANFG. CORP.

333 Dorchester Ave., So. Boston, Mass.

Jei kas ką žino apie Kazį-Lindvi-ką VALL, malonėkite pranešti. Jis gyveno Hazleton, Pa., ir Luzerne, Pa. Iš Hazleton, Pa., septyni metai tam. Išbėgo. Jo akys yra viena ruda, kita mėlyna.

KUN. STRUCKUS, PLYMOUTH, PA.

Paleiskau pusbrolių PETRO ir PRA-NO LAUKU. Petras 10 m. kaip gyve-na Amerikoje, o Pranas 7 metai. Pir-miau gyveno Brocktone, o dabar neži-nau kur. Paeina iš Kauno gub., Tel-sių pav., Platelių par. Turis svarbų reikalą, todėl malonėkite atsisaukti kaip galite greičiau.

MARJONA MAZEMALĖ,

202 Jefferson St., Newark, N. J.

Paleiskau savo trijų pusbrolių: Pe-tro ir Stasio Janušų, Klagų kaimo, Vėlonos par. Taip-gi Prano Masai-čio iš Valionos par., Klapatinų vien-kio. Visi trys Kauno gub. Kas a-pie juos žinote ar jie patį malonė-sit atsisaukti seniaus parduoto adre-su. Turis labai svarbų reikalą.

PETRONA POVLAIČUKĖ,

111 Canal St., New Haven, Conn.

Tuoį reikalingas VARGONI-NINKAS mokas atsakančiai savo amatą ir galį vesti chorą. Pagei-dautina nevedęs. Platesnių infor-macijų delei atsisaukti:

Rev. F. Rusis,

1390 W. 15th Ave., Gary, Ind.

DIDELIS BALIUS.

Kurį rengia L. Vyčių II kp. choras subatoje, rugsėjo 22 d., 1917, šv. Bal-tramiejaus Dr. jos svetainėje, 378 Lis-bon St., Lewiston, Maine. Prasidės 4-tą val. po pietų. Vakaro programos: dainos, eilės, kvartetas ir prakalbos. Lietuvos Vyčių II kuopos choras iš-pildys naujas dainas. Įžanga 20 cen-tų.

AR ESI GIRDEJES?

Kad žmogus gali pasigražinti sau veidą ir įgyti ilgus plaukus. Prisiųsk stampą ir gausi visas informacijas.

DISTRIBUTOR FOR WILBERT CO.

42 Vine Street, Montello, Mass.

COSMOPOLITAN
GARMENT CORPORATION.
Didžiausia Lietuvių Korporacija
BROCKTON, MASS.

Mūsų Korporacijos narys St. Reikauskas Board Direktorių yra įgalltas rinkti reikinty orderius ir pardavinėti šėmus. Šėrų kainą \$10.00. Esant reikalui kreipkitės:

COSMOPOLITAN GARMENT CORP.

BROCKTON, MASS.

Nauja Knyga

Ką tik išėjo iš spaudos Joa-nnos Tamašauskaitės (Lakš-tės) eilės. Knygelė 64 pusla-pių, ant gražios popieros. Kai-na tik 25c. (tik vienas kvote-ris). Agentams nuleidžiama di-delis nuosimtis. Galima gauti pas autorę: 720 N. Main Str., Kewanaw, Ill.

SERGANTI

VYRAI IR MOTERIS EIKITE PAS MANE!

Su bent kokia chroniška, nervų arba šlapio kokia liga, kuri reika-lauja specialisto patarnavimo. IESKOKITE PAGELBOS TEN, KUR GALĖSITE JĄ SURASTI. Pradėkite tiesiai eiti Sveikatos keliu.

673 Was-
hington st.
arti Boyl-
ston st. ant
antrų lu-
bų.

Jums išgaminavimas nieko nekašuos, jeigu Jūs oia gyd-ytės. Geras ir užtikrintas ištyrimas (egzam.) parodys Jums tikrą fizišką stovį ir padės Jums atsistoti ant sveikatos kelio. Tas išgel-bės Jūs nuo kančių ir kitur negero gydymo.

Daug metų praktikavęs. Paskiausiai ir geriausiai gydymai—medikališkai ir elektriški. Naujausi ir geriausi prietaisai. Viskas kas geriausia sergantiems.

AR JUS KENCIAITE.

Nuo silpnų nervų, skaudančio nugarakaulio, užmirsimo, nenor-malio širdies mušimo, silpnų plaučių, apsnudimo, sunkaus jauti-mo, galvos skaudėjimo, svaigulio, neaiškaus matymo, silpnumo snarių, ulcerio, žaizdų, kataro, užkimo gerklės, nuo skaus-mų viduriuose arba nugaroj, gerklės skaudėjimo, apvilktą liežuvį, konstipaciją, reumatizmo skausmą arba spaugų? Šių ir daug kitų ligų, nuo kurių motosi pirmas perserėjimas, nustoti sveikatą ir tvirtumą ant visados.

Aš gydžiau vyrus ir moteris per daug metų. Vienas atsilanky-mas pas mane užgundė Jūs ir apie mano gabumus persitikrinsite, kad aš pasiekiau tiek gery pasekmių į trumpą laiką gyd-y-mo. Aš gydu tik tikrą priežastį ligos ir silpnumą pranyks. Atsil-minkite, kad pasitarimas yra absoliutiškai veltui.

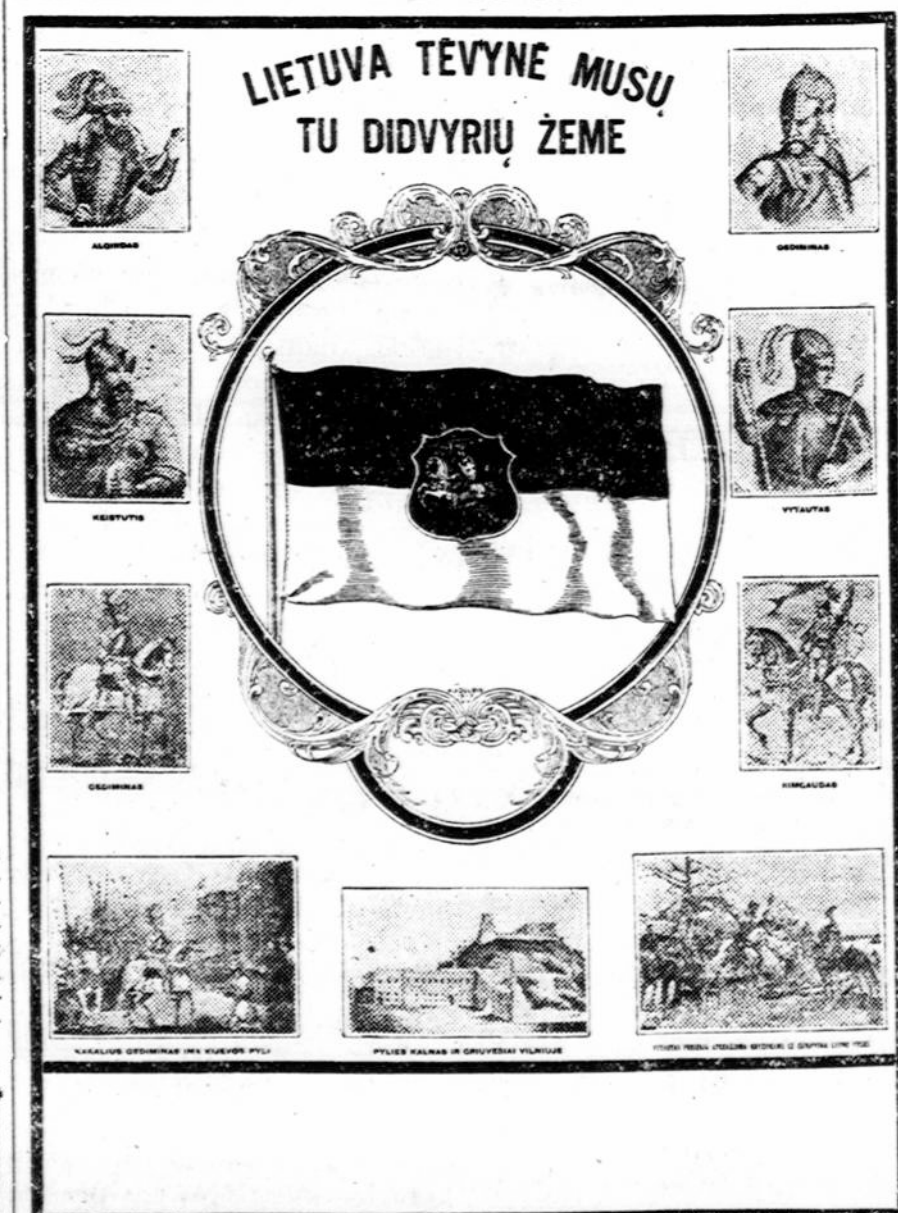
Atleikite pas mane tuojau, jeigu Jūs reikia gydysis. Užvi-kimas ligos yra patvojinga. Nei viena liga ne stovi ilgai be veikimo.

Dr. J. H. KENEALY

673 WASHINGTON ST.

Antros durys nuo Gayety Theatre, Boston, Mass.

KALENDORIAI 1918 METAMS!

Turiu atspausdintus du puikiausius piešinių del sieniniu kalendoriu, vienas kaip matote, LIETU-VOS VĖLIANA antras, KARALIUS GEDIMINAS ANT ARKLIO; Abudu paveiksai dviem spalvom puikiai atspaus, ir primenant lietuvių stiprumą senovėje. Didumas 15x20. Spausdinti taigri ir meniškos dienas su žuvimis ir šventėmis—lietuviškai. Tokiu kalendoriu dar nieks neturėjo.

Norintieji sampelti (gauti kalendorius) prisiųskite 50c. vienas 30c., Biznieriams užsisakant daug, daug pigiau. Adresuokite:

Aug. Laukžemis, 196 New York Ave. Newark, N. J.

Central Spa.

Broadway, So. Boston, Mass.
Kampas Dorchester Street.

Geriausia vieta, kur gali-ma gauti įvairių rūšių SAL-DAINIŲ, SALTAKOŠES (ice-cream), SODA ir CIGARŲ.

Taipgi įvairių

FRUKTŲ-VAISIŲ.
Prielankus patarnavimas.
Tel. So. Boston 21032

Skaityk!

Būk Muzikantas arba Giedorius tai visiems patiks. Išsimokini-mas "Notų" (gaidų) ant visokių įstrumtu lietuviškų kalbų 8 lekcijos be mokytojo kuris yma 50c. už 1. lekciją. Visokių notų Knyga \$1.50 parduodu už 1.00

ADRESUOKITE: G. A. BARONAS, P. C. McKees Rocks, Pa.

Šokių Mokykla.

38 metai kaip uždėta.
Profesorius STERN.
Šokių vedėjas.

952 Broadway
Kamp. Myrtle Ave.
BROOKLYN, N. Y.
Elevated Station.

NAUJAUSI BALL-ROOM SOKIAL. Vienas pėdas, Foxrot, Waltzes ir kiti. Andara nuo 9 val. ryto iki 11 val. vakaro ir nedė-lomis. Vyrams ir moterims išlygos nuo \$5.00, \$10.00 ir iki \$20.00. Mokes-tis iš kalno. Tūkstančiai mokinių lan-ko kasmet.

Nusipirk mosties.

Tai BUSI GRAZUS! Ją išdir-ba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištėpk veidą mėsia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mosis išima plėmus raudonus, juodus arba šlakus ir pašalina visokius spuog-us nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir \$1. Pinigus galite siųst ir stampom.

J. RIMKUS
P. O. Box 36, Holbrook, Mass

PIRK RAKANDUS PAS

RICHMOND'S

Sutaupysi pinigų.
Rakandai pirmos rūšies ir kai-nos labai žemos.
Frank R. Richmond,
347-378 Broadway, So. Boston.

PIRMOS KLESOS

DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripil-domi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išra impu.
Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY

469 Broadway, So. Boston, Mass.
PRIE DORCHESTER ST.

Valandos
nuo 9 val. ryta
iki 8 val. vakare.

Nedėliomis
nuo 10 val. ryta
iki 4 val. vakare.

Tel. So. Boston 270
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai.
Ofiso valandos:
Ryt iš 9 val.
Po pietų 1 iki 3
vakarais 6 iki 9
536 Broadway, So. Boston.

TEL. BACK BAY 4200
DR. F. MATULAITIS
Ofiso adyjos
1-3 P. M. 7-9 P. M.
G-dio visokias ligas
Prieškirta Akinius.
419 Boylston St., Boston, Mass.

Dr. Paul J. Jakmauš
(Jakimavičius)
Priemimo valandos:
Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
509 BROADWAY Cor. G. ST. SO. BOSTON.
Tel 502 S. E.

Dr. Ignatas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvis gydy-tojas ir chirurgas pabaigęs Indiano-Universiteta) Gydo visokias ligas sy-ru, moteriu ir vaikų. Daro operacijas.
Ofiso valandos: 9-11 ryto. 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedėliomis: 9-11 rito 1-4 po piet.

Sustok, skaityk ir galvok!

Milžiniškas ir šaunias prakalbas nedėlio, rugsėjo 23 d., rengia Šv. Petro parapijos svetainėje, So. Boston'e, L. D. S. 1-ma kuopa.

Kalbės garsus kalbėtojas, Yale Universiteto teisių skyriaus studentas, p. K. Šešnu-levičius. Jis aiškins socializmo teorijos klaidingumą ir nepraktiškumą, taip-gi nurodys, kur darbininkų žmonių tuomas gali sau ieškoti prieglaudos ir užtarmo.

Bus ir daugiau kalbėtojų. Bus dainų, deklamacijų, monologų ir kitokių margumynų. Ateikite visi, nes tokių prakalbų labai retai So. Bostone galima užgirsti. Seni, jauni ir maži — visi ant prakalbų.

Labai svarbiems mūsų tautos reikalams bus imama inžangos 5 centai.

PRADŽIA 7:30 val. VAKARE.

Broiliai ir seseris lietuvių iš So. Bostono ir apie linkių nepraleiskite puikios progos pasiklausti apie darbo žmonių tikrus reikalus.

Kvėčia visus RENGĖJAI.